

SCHERZANDO

REVISTA CATALANA MUSICAL

ANY XVI. GIRONA, X NOVEMBRE M.CM.XXV. NVM. CLXXX

Impressió

A orquestra-cobla «La Principal», de La Bisbal, va donar l'audició-concert el dissabte passat a sota les voltes de la Rambla, pel mal temps que impossibilità de realitzar-se en el passeig de la mateixa via pública tal com s'havia anunciat.

El concert de sardanes oferia totes les característiques de les grans solemnitats artístiques per les obres escollides i per la gloriosa entitat musical que devia executar-les. I així les coses, no és d'extranyar que en tots els cors dels qui senten i amen les sardanes dels nostres grans mestres, hi regnés una forta frisança, un càlid desig de que vingués el moment tant somniat i esperat, que com més ho és, més tarda en arribar, portant un desvetllament a l'esperit capaç d'abstreure'l de tot quan estem rodejats.

Per fi ens trobàrem en l'hora oportuna, que sempre arriba, malgrat tot, i ens acomodàrem en lloc convenient per tal de no perdre ni una nota del concert.

Una a una foren executades les sis sardanes triades d'entre les millors de llurs autors: «Sol ixent», d'En Toldrà; «Isabel», i «Pedregada», d'En Garreta; «Setembre», de N'Enric Casals; i «Pastoral», i «Rosada», del mateix Garreta. Totes elles d'altíssim valor musical, afilligranades, constituïdores de la veritable quinta essència de la dansa nostrada.

Una forta emoció mantenia al cor en accelerada marxa, i produïa una agredolça nerviositat, a l'ensem que'l pensament seguint el camí inspirat dels tres mestres citats en escriure aitals obres, s'il·luminava amb la claror espiritual de les idees que naixien espontànies i ràpides. Aquesta relació, aital compenetració, la produïa l'interpretació dels professors de «La Principal», de La Bisbal, veritables mestres en aconseguir la màxima cura, pulcritut, justesa i afinació en el conjunt, i en destacar

els més petits detalls de sorprenent efecte, portant-nos al convenciment absolut de que els autors de les sardanes haurien qualificat d'immaculada l'interpretació i haurien restat joiosos de llurs obres com nosaltres de que les hagin escrit per a honra i glòria de la nostra dansa, que sembla triada per Déu per a la nostra terra, de tant perfecta, noble i bella com és.

El poble també parla bé i defineix les coses a la seva manera. I en escoltar les sardanes de l'audició-concert varem sentir algunes veus que deien: — Això son sardanes de mèrit! I realment ho són. Mèrit per qui les escriu i mèrit per qui les fa sentir.

Els dançaires hagueren de ballar seriosament, com s'escau, i reservaren les cabrioles indignes per a les audicions vulgars i corrents en que la majoria de les sardanes semblen escrites aposta per a infringir les normes clàssiques i bàssiques de la dansa i donar a aquesta una plasticitat estrafeta i horrenda.

JOSEP GRAHIT

3 Novembre de 1925.

Rèplica

Sr. Director :

En la revista SCHERZANDO de sa digna direcció, aparegué en el nombre del mes passat un article titolat «Els irreverents de la música», completament alusiu i fins ofensiu a la nostra orquestra, pregant-vos per lo tant en justa defensa, l'inserció de la següent lletra oberta dirigida al signant de l'article, en caràcter de contesta única i definitiva, puix no volem establir polèmiques d'aquesta índole per dugues raons: primer, el temps no sobra; segon, la revista SCHERZANDO no es pas lloc a propòsit.

Donant-vos gràcies a la bestreta, rebeu Sr. Director els sincers homenatges de
L'ORQUESTRA «MODERNA ARTÍSTICA DE BARCELONA»

Carta oberta al Sr. Josep Massanas

Molt Sr. meu: Per una mà anònima que ha tingut la gentilesa de remetre'm el nombre d'aquesta revista corresponent al mes d'Octubre, ens hem assabentat del vostre article que sens dubte va dirigit a l'«Orquestra Moderna Artística de Barcelona», doncs és l'única actualment a Catalunya que, tal com vos dieu, s'ha «americanitzat».

Deixarem sense contesta alguns dels vostres paragrafs que, a més de contenir nombroses pedanteries, volen ésser insults i que, per lo tant, vos fa ben poc favor.

Sens més preàmbul, vos direm el perquè l'orquestra s'ha «americanitzat» en qüestió de dansa (cal fer present que tractant-se de concerts la nostra orquestra es fidel als instruments que podríem anomenar clàssics de festes majors).

Com dèiem, l'objecte a la pluralitat de l'instrumental es ésser consegüents en l'interpretació dels ballables avui en voga, i que, per lo tant, lo primer es executar-los amb els instruments amb que han estat concebuts. Què diríeu, *amable* interlocutor, si el dia de demà vegéssim que les sardanes s'interpretaven amb instrumental completament alié al del de la cobla, es a dir, sense la típica tenora, el xiroi flaviol, etc. etc.? No és veritat que la sardana aixís executada deixaria d'ésser la dança que tots sabem? I no creieu que l'anomenar aquí la sardana volguem establir cap comparança. Res d'això.

Continuant el vostre article, arribem on—després de dir que vareu tenir la dissort d'oïrnos (?) — dieu: «*Els saxofons amb la veu ronca de semi-alcoolitzats, dissonaven per entre mig la melodia. El trombó de vares se'ns presentava quasi sempre feréstec, arrastrant els sons amb una mena de salvatgia, igual que un animal boví perdut entre les serraledes.*»

No hi ha que negar que la «frase» va sortir-vos rodona, ara que no es pas de «gentlemen» i tampoc exacte. No hem pas de reivindicar els saxofons; no més ens plau recordar-vos que a la famosíssima Banda Municipal de Barcelona, un dels molts acerts que ha tingut son il·lustre mestre Lamote de Grignon és el d'haver augmentat aquesta corda que amb les seves veus dolces (no semi-alcoolitzades) imiten els violoncels. El mateix diem del trombó de vares, que forma part des de temps en les més importants orquestres de concerts d'arreu. Ara si es referiu a l'interpretació (característica i ciàssica) que nosaltres donem als balls americans, amb els seus accents múltiples i glissats «típics» i volguéssiu que en lloc de fer-ho aixís, hi donéssim l'interpretació que es té de donar a una simfonia de Beethoven, allavors, senyor caríssim, d'això s'en diu: «regar fora del test».

Tot el vostre article està ple de lamentables equivocacions; arribeu a dir que'ls Estats-Units són (textual) *un país sense art*. Sabeu per ventura que New-York conta amb la famosa «Schola Cantorum» que interpreta obres d'autors nacionals i estrangers, entre les quals figuren les nostres més notables? Solament dita ciutat conta amb 13 orquestres simfòniques de concerts en les quals els professors que hi pertanyen viuen exclusivament dels concerts que fan amb la orquestra. Ja sabeu que l'eminent mestre Pau Casals amb tres messos escassos ha arribat a fer en tourné pels Estats-Units 70 concerts? El mateix tindriem de dir-vos de Kreisler, Kubelik, Jascha Heifetz, Rubinstein i tants i tants d'altres. I no és solament amb la música, sinó en totes les manifestacions de l'art que els Estats-Units rendeixen un fervorós culte i veneració als artistes, que ja voldrien per sí molts països que es diuen civilitzats d'Europa.

No volem allargar més la rèplica. Nostra posició es clara, anem a l'avantguarda

de la evolució dels temps, nosaltres seguim els camins que pugen vers el cim i si algú s'entesta a seguir els viaranys de devallada (tradicionals) li direm adeusiau.

Vostre,

Per l'Orquestra «Moderna Artística de Barcelona»

SANTIAGO TORRENS

N. DE LA R. — Amb tot i el llenguatge desacostumat i que no és pas el més apropiat per a contradir un criteri exposat amb altesa de miras, publiquem íntegrament la carta, tenint en compte que SCHERZANDO admet totes les tendències i opinions sempre i quant sigan aquestes exposades amb seny i responguin a una convicció. Admetrem sempre totes les polèmiques de un fons doctrinal i rebutjarem el que pugaf ferir susceptibilitats personals que sols serveixen per a empètir tota qüestió.

De concerts

Homenatge a Toldrà

OM d'uns anys ençà, la Casa Sobrequés no ha deixat interrompre sa bona costum d'oferir-nos, amb un concert, un dels números més selectes de les festes de Sant Narcís. Amb el concert d'enguany, que tingué lloc el dia 3 del corrent mes al Teatre Principal, l'amic Sobrequés ha volgut sumar-se a l'homenatge que diverses ciutats de Catalunya han retut a un dels nostres millors músics, N'Eduard Toldrà, en sa doble qualitat d'executant i compositor.

Ben merescut, aquest homenatge!

Com a concertista, Toldrà és un violinista notabilíssim, posseïdor d'un bon mecanisme, d'una afinació perfecta, d'una dicció clara, nítida, i amb una excel·lent escola d'arc. En ses interpretacions, Toldrà es mostra sempre un ver artista, un executant que sent fonament i fonament fa sentir. I avalorant tan belles qualitats, una simpatia gran que conquista bentost els públics.

Com a compositor, en ell s'encarnen la claretat, la llum i la serenor del nostre cel, de la nostra mar, de la nostra terra. Toldrà, en ses composicions, és tot sinceritat: sent una emoció, i deixa que brolli suaument el doll de melodies que ella fa nèixer en son esperit; mes, com aquest és fortament arrelat a la terra, de la terra les més fines sentors embaumen aquelles melodies, sempre inspirades.

Això explica abastament com depressa s'han popularitzat «Ciseta», «Sol Ixent», «L'Hostal de la Peira», «El Bach de les Ginesteres», «Camperola» i tantes d'altres

que són gustades amb delectança en les nostres ballades. La música de Toldrà, com la de Morera ha arribat al cor del poble, i aquest, joiós de retrobar-s'hi, esclata en homenatges i tributs d'admiració i afecte.

En el concert, la Cobla Barcelona—agrupació excel·lent, una de les millors de la nostra terra—digué molt bé algunes d'eixes sardanes de Toldrà, i ens en féu conèixer la darrera, «La Fageda d'En Jordà». Sens perdre la característica de sa música, Toldrà es mostra en aqueixa obra en ple domini de la tècnica de la composició; hi ha algunt moment en què la cobla apareix amb una plenitud i una riquesa de sons que sembla una orquestra ben nutrida. «La Fageda d'En Jordà» és una obra magnífica, i fou rebuda pel públic amb una gran ovació, que obligà el «bis».

Fou altra nota interessant del concert el donar-nos a conèixer «Les danses de Vilanova», formosa glosa del ballet popular.

De la labor de Toldrà com a concertista, sols ens cal dir que novament se'ns mostrà el gran artista que ja coneixíem. Junt amb Garganta —l'excel·lent pianista que tantes voltes hem aplaudit— digueren molt bé la «Sonata en do menor» de Beethoven, que omplenava la primera part del programa. En la segona, els seus bellíssims «Sis Sonets» —les primícies dels quals ens donà quan son concert a la Associació de Música— feren les delícies del públic i permeteren a En Toldrà que ens regalés amb tot son art exquisit. Com ja és de consuetut, s'hagueren de repetir «Les Birbadores», i al final, per correspondre als xardorosos aplaudiments, bisà «La Font».

Garganta en tot moment fou un digne col·laborador, i a ell es deu bona part de l'èxit de la vetllada.

El públic, que aplaudí cada obra amb entusiasme i, a l'acabament, ovacionà Toldrà i son acompanyant, sortí molt satisfet del concert.

J. M.ª DALMAU

Associacions de Música

GIRONA.—Curs IV. Concert I. Executants: Quartet Casais.—Obres: «Quartet» en *sol major*, op. 76, núm. 9, Haydn; Allegro con spirito. Adagio sostenuto. Menuetto. Presto. Finale. Allegro ma non troppo.—«Quartet» en *do menor*, op. 18, número 4, Beethoven; Allegro ma non tanto. Scherzo (andante scherzoso). Menuetto. Allegretto. Allegro.—«Quartet» en *la menor*, Kreisler; Fantasia. Allegro moderato. Scherzo. Allegro vivo. Introducció i Romança. Andante con moto. Final. Allegro moderato.

SANT FELIU DE GUIXOLS.—Curs II. Concert I. Executants: Orquestra Pau Casals. — Obres: «Sexta simfonia» en *fa* (Pastoral), Beethoven; Allegro ma non troppo. Andante molto moto. Allegro. — «Suite» en *sol*, Garreta; Introducció. Primer temps. Dansa. Scherzo. Final. Temps de sardana. — «Els mestres cantaires de Nuremberg», obertura, Wagner; «Forlane», Ravel; «A En Pau Casals», sardana orquestrada, Garreta.

PALAMÓS.—Curs II. Concert I. Executants: Orquestra Pau Casals. — Obres: «Suite» en *re*, Bach; Obertura. Aria. Gavota. Giga. — «Quinta simfonia» en *do*, Beethoven; Allegro con brio. Andante con moto. Allegro. — «Farandola», Obradors; «Nocturn», Fauré; «Els mestres cantaires de Nuremberg», Wagner.

FIGUERES.—Curs III. Concert I. Executants: Orquestra Pau Casals. — Obres: «La Gruta de Fingal», obertura, Mendelssohn; «Nocturn», Fauré; «Farandola», Obradors; «Cinquena Simfonia» en *do*, Beethoven; Allegro con brio. Andante con moto. Allegro. — «A En Pau Casals», Garreta; «Aria» de la suite en *re*, Bach; «Els mestres cantaires de Nuremberg», Wagner.

GIRONA.—Concert 48 de la casa Sobrequés. Executants: Eduard Toldrà, violinista; G. Garganta, pianista; Cobla Barcelona. — Obres: «Sonata» en *do menor*, op. 30, núm. 2, Beethoven; Allegro con brio. Adagio cantabile. Scherzo-Allegro. Finale-Allegro; Toldrà Garganta. — «Sis senets», Toldrà; «Sonetí de la Rosada», «Ave Maria», «Les Birbadores», «Oració al Maig», «Dels quatre vents» i «La Font»; Toldrà Garganta. — «La Ciseta», Toldrà; «L'Hostal de la Peira», Toldrà; «La Fageda d'En Jordà» (estrena), Toldrà; «Sol Ixent», Toldrà; «Sol Ponent», Toldrà; «Les danses de Vilanova» (primera audició). (Glosa del ballet popular). Cobla Barcelona. Piano «Cussó Sfia».

BARCELONA.—Sala Aeolian. Executant: Rosita Lloret, guitarrista. — Obres: «Estudio», Sor; «Elegía a la memoria de Tárrega», D. Portea; «Allegro», Carcassí; «Canciones populares catalanas», Llobet; «Estudio brillante», Coste; «Capricho Arabe», Tárrega; «Sueño», Tárrega; «Sarabanda», Bach-Farré; «Romanza sin palabras», Mendelssohn-Tárrega; «Granada», Albéniz-Tárrega; «Serenata Española», Malats-Tárrega; «Danza Española n.º 5», Granados-Tárrega; «Ballet del Fuego Fátuo», M. de Falla-Llobet; «Variaciones de la Jota», Tárrega-Llobet.

SABADELL. — Concert I. Curs VII. Sessió Toldrà. — Executants: Quartet Casals; Eduard Toldrà; Josepa Regnard; Blai Net. — Obres: «Vistes al mar», evocacions poètiques per a quartet de corda; I. La ginesta, altra vegada!... II. Allà en les llunyanies... III. La mar estava alegre...; Quartet Casals. — «Sis sonets», per a violí i pia-

no: a) Soneti de la rosada, b) Ave Maria, c) Les Birbadores, d) Oració al maig, e) Dels quatre vents, f) La font, Toldrà-Net. — «Set cançons»: a) Romança sens paraüles, b) Canticel, c) Els obercocs i les petites collidores, d) El gessamí i la rosa, e) Romanç de Santa Llúcia, f) Cançó de comiat, g) Cançó de grumet; Regnard-Net.

SABADELL. — Concert II. Curs VII. Executants: Pau Casals; Blai Net. — Obres: «Sonata» en *la*, op. 69: I Allegro moderato, II Scherzo, III Allegro vivace, Beethoven; «Concert» en *si bemol*: I Allegro moderato, II Adagio, III Allegro vivace, Boccherini; «Adagio», Bach; «Amb humor», Schumann; «Variacions sobre un tema de Mozart», Beethoven; «Fileuse», Fauré; «Allegro appassionato», Saint-Saens; Intermezzo de «Goyescas», Granados; «Mazurca», Popper.

REUS. — Curs V. Concert inaugural. — Executants: Pau Casals; Blai Net. — Obres: «Sonata» en *la*, op. 69: I Allegro moderato. II Scherzo. III Allegro vivace, Beethoven. — «Concert» en *si bemoll*: I Allegro moderato. II Adagio. III Allegro vivace, Boccherini. — «Adagio», Bach; «Mit humour», Schumann; «Variacions sobre un tema de Mozart», Beethoven; «Fileuse», Faure; «Allegro appassionato», Saint-Saens; «Intermezzo de Goyescas», Granados; «Mazurka», Popper.

Noticiari

La Associació de Música d'aquesta ciutat obrí el curs actual amb un concert donat pel Quartet Casals, notable entitat formada pels professors-concertistes E. Casals i M. Gimenez, violins; J. Ribas, viola, i B. Galvez, violoncel. El públic rebé amb mostres de fredor les interpretacions donades, no obstant i tractar-se de una agrupació que ha assolit els millors èxits arreu on ha tocat. El concert, afirmem que fou un èxit de convicció sens concessions a les «galeries», cosa que diu molt a favor dels prestigiosos executants que integren el Quartet Casals.

§ Publicada la llista del professorat que ha de formar part de la orquestra «Art Gironí», ens assabenten que el contrabaix En G. Miás, si bé toca actualment amb la orquestra «La Principal», de Perelada, es amb caràcter de suplent, per malaltia del que ocupa el càrrec efectiu.

§ En la V Festa de la Sardana, organitzada pel Sindicat d'Orquestres, foren guanyadors dels premis oferts els següents autors: Primer premi, «Larirà lindaina», de En M. Bataller; accèssits, els mestres Duera i Toldrà, per les sardanes «Matinal» i «Puigventós». Els premis tercer, quart i quint, els obtingueren els compositors Enric Sans, Antoni Juncà i Emili Saló.

Les obres premiades foren executades per les cobles «La Principal», de La Bisbal; «La Selvatana», de Cassà de la Selva, i «Art Gironí», essent totes fortament

aplaudides, especialment la del mestre i violinista E. Sans, que tingué que bisar-se.

Com a final de festa, les tres cobles reunides executaren «Davant la Verge», del eminent mestre Morera, que el públic ovacionà entusiàsticament, lo mateix que la Glosa simfònica sobre un motiu popular del mestre Soler, que fou rebuda amb el major interès. Amb unes paraules de remerciament del senyor Soler, president del Sindicat, s' donà per acabada la festa.

§ La Associació de Música de Sabadell ha tingut la gentilesa, que agraïm, de convidar-nos al concert que el gran Pau Casals donà per aquella entitat, model per les seves organitzacions sempre admirables. Vagi la nostra felicitació per la obra cultural empresa que desitjem que no desmaï, amb la seguretat que Catalunya entera sabrà agrair el esforç que representa.

SCHERZANDO queda molt reconegut per la atenció, quedant a la recíproca per tot allò que puga convenir a la Associació de Música sabadellenca.

§ A propòsit del concert Toldrà, nostre estimat colega *La Veu de Catalunya* s'en ocupa amb els següents mots que transcrivim literalment:

«A la ciutat de Girona ha tingut lloc l'anunciat concert 48 de la Casa Sobrequés, donat pel notabilíssim violinista i compositor Eduard Toldrà, el pianista Garganta i la cobla «Barcelona». Un públic selecte i nombrosíssim ovacionà els executants per llur tasca digna del major elogi, car el mateix el mestre Toldrà, en el seu doble aspecte de violinista i compositor, que el pianista Garganta, confirmaren, en sentit ascendent, llur prestigi, conquerit i reconegut arreu.

Emplenava la tercera part del programa un recull de sardanes de Toldrà: entre aquestes, l'estrena de «La Fageda d'En Jordà», composició admirable i que amb saviesa descriu el poema de Maragall, sobre el qual s'ha inspirat l'autor per a fer una sardana que pot figurar als programes dels concerts simfònics.

No cal dir que la cobla «Barcelona» la interpretà fideïment i amb devoció, igual que totes les altres executades.

La festa musical fou un èxit complet per als artistes i per a la Casa Sobrequés, qui amb seny i activitat ha ofert ja a Girona 48 manifestacions d'un art exquisit totes elles, acompanyades de l'èxit més complet i del reconeixement de totes les persones de Catalunya que s'interessen pel moviment musical del nostre poble.»

§ Se fan activíssimes gestions per a la celebració d'un grandíols concert que ha de cridar poderosament la atenció. Aquest acte que serà el corresponent al 49 de la Casa Sobrequés, per la seva excepcional importància portarà a nostra ciutat un gros contingent de forasters, que recordarà les solemniais festes organitzades per la mateixa casa i a càrrec de les eminències Pau Casals, Maria Barrientos, Orquestres Pau Casals i Simfònica de Madrid. Els treballs estant molt avançats i creiem que serà un fet.